

שעשועי לשון לפורים

ערכה: ד"ר אורלי קיים

א. אותן אותיות במשמעות אחרת

- כל ה----- מובילות לרומא- הפכו ליהודי ידוע (דרכים – מרדכי)
- ביון הפך למזל (ריגול – גורל)
- נווט שנעדר הפך לחודש של שמחה (ארד – אדר)
- אויב היהודים הפך למצווה פורימית (המן – מנה)
- שיכור הפך למלכה סרבנית (שתוי – ושתו)
- המתנקש בחיי המלך הפך לאחד מסריסיו (תרש - שחר)
- רעיון שאפתני הפך לבן המן (אינדאל – אדליא)
- שדה תעופה חשוב בארצנו הפך למתנקש בחיי המלך (נתב"ג – בגתן)
- מהו אריג יקר וגם טיט ורפש מיותר (בוץ – בוץ)
- מהו אריג יקר וגם ממנו יוצא עכבר (חור – חור)

ב. שאלת הוא והיא לפורים

1. אשת הצורר ובתוכה אוסף פרחים (זרש-זר)
2. שני הימים של פורים (יד-טו אדר)
3. שני שמות למלכה יהודית (אסתר, הדסה)
4. אצבע קטנה, בשינוי שמו של אחד משליחי אחשוורוש שנצטוו להביא את ושתי (זרת-זתר)
5. תפילת הודיה ובתוכו דגל (על הניסים-נס)
6. הוא יורד בסוף ההצגה – היא משמשת לכיסוי (מסך-מסכה)
7. השניים את המלך ביקשו להמית, אך סודם נגלה למלכה יהודית (בגתן ותרש)
8. שני שמות לצורר היהודים (המן-ממוכן)
9. המלכה הפכה למעופף (ושתי- יתוש)
10. שתי קצוות ממלכת אחשוורוש (הודו וכוש)
11. מטה המלך ובתוכו מזמר (שרביט-שר)
12. כינוס של שמחה ובתוכה משקה (משתה-תה)
13. הוא שימש מאכל במדבר- היא נשלחת בחג מאיש לרעהו (מן – מנה)
14. חלק קטן בנוזל קשור לעשר, בשינוי מרעיש בפורים (עשרך-רעשן)
15. הוא שימש לתליית המן ובניו- היא ניתנת לאדם ועוזרת לו (עץ – עצה)
16. הוא אביזר חיוני למלך ולמלכה-היא נמצאת בראש פרק (כתר- כותרת)
17. המלך ובתוכו רעל (אחשוורוש- רוש)

ג. תן ביטוי לביטוי

לפניך משמעותם של ביטויים או צרפים שונים הקשורים לענייני דיומא, בתוספת מילה בסוגריים, שהיא חלק מהביטוי או מהצירוף המביע רעיון זה. תן ביטוי לביטוי, דהיינו, זהה את הביטוי או את הצרף המתאים.

- א. הרהיב עוז בנפשו (לב) – מלאו ליבו (ראה אסתר ז: ה)
- ב. דיבור הלצי על שיכור (ידע) עד דלא ידע (ראה מגילה ז)
- ג. מעשה שעושים לא לטובת מישהו, אלא משנאה לזולתו (מרדכי) – לא מאהבת מרדכי (ראה תלמוד בבלי מסכת מגילה, דף טז, עמ' א').
- ד. במיטב האפשרות, ככל שיידרש ואף למעלה מזה (מלכות) – עד חצי המלכות (ראה אסתר ה: ג).
- ה. נתפס להרגל הרע של שכרות, הרבה לשתות (כוס) – נתן בכוס עינו (משלי כג: לא)

ד. החוט המשולש

מצא מילה משותפת לשלושת הבאות, ותקבל צירופי לשון מוכרים, שלפחות אחד מהם קשור לענייני דיומא.

- א. מסכת – ציבור – דיבור (תענית)
- ב. מים – זכור – שבוע (פרשה)
- ג. פורים – ערב – אלוף (רב)
- ד. אף – ניסים – פה (על)
- ה. כותל – המן – כבד (אוזן)
- ו. 7 – ראשון – שני (אדר)
- ז. כהונה – עניים – אביונים (מתנות)
- ח. פורים – איל – אצבע (משולש)
- ט. ארבע – השבוע – סמיכות (פרשה)
- י. קטן – שושן – סעודה (פורים)

ה. פורים ומנהגיו

שנו את סדר האותיות במילים שלפניכם וגלו מילים הקשורות לחג הפורים ולמנהגיו

1. מדי מר יפו (דמי פורים)

2. מי נציל? (ליצנים)
3. סיגל מתארת (מגילת אסתר)
4. מנוחה – שלום (משלוח מנות)
5. נשער (רעשן)
6. בקעת שושני (שושנת יעקב)
7. מר יפו (פורים)
8. חפש תות (תחפושת)
9. זו אני הנם (אוזני המן)
10. סמכה (מסכה)